

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové a soudců Miroslava Makajeva a Richarda Galise ve věci

žalobkyně: a) TOMI - písek s.r.o., IČO: 26445930
b) České štěrkopísky spol. s r.o., IČO: 27584534
obě sídlem Cukrovarská 34, Praha 9
obě zastoupené advokátem Mgr. Tomášem Uherkem
sídlem Jandova 8, Praha 9

proti
žalovanému: Státní pozemkový úřad
sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2025, č. j. SPU 081285/2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

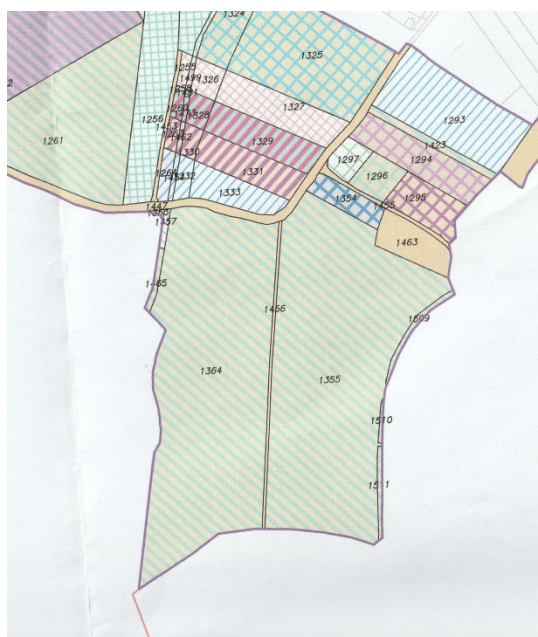
Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 27. 6. 2024, č. j. SPU 414183/2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj a hlavní město Prahu, Pobočka Mělník (dále jen „pozemkový úřad“) podle § 11 odst. 4 zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), schválil návrh komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Ovčáry u Dřís a v částech katastrálních území Všetaty, Chrást u Tišic a Nedomice. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobkyně bránily společným odvoláním. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) jejich odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

2. Spor mezi žalobkyněmi a žalovaným se týká výhradně pozemku p. č. 225/47 v k. ú. Ovčáry u Dřís (dále jen „obecní pozemek“), jehož vlastníkem je obec Ovčáry. Dle návrhu pozemkových úprav schváleného napadeným rozhodnutím tento pozemek p. č. 1456 zůstává ve vlastnictví obce a bude obklopen zemědělskými pozemky žalobkyně a) p. č. 1364 a p. č. 1355. Níže soud zobrazuje výřez z mapy návrhu nového uspořádání pozemků (je součástí správního spisu):

Žaloba

3. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobkyně domáhají zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí.
4. Žalobkyně úvodem upozorňují na smysl pozemkových úprav, jímž má dle § 2 zákona o pozemkových úpravách být vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Správní orgány se podle žalobkyně touto zásadou neřídily. Nelze se spokojit pouze se splněním podmínek uvedených v § 10 zákona o pozemkových úpravách a s tím, že došlo ke schválení návrhu kvalifikovanou většinou vlastníků pozemků. Schválený návrh pozemkových úprav je rovněž v rozporu s povinností zajistit podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu a zvýšení ekologické stability krajiny dle § 2 zákona o pozemkových úpravách.
5. Žalobkyně ve správním řízení opakovaně nesouhlasily s návrhem pozemkových úprav z důvodu, že v důsledku pozemkových úprav dojde k „přetržení“ ucelené plochy pozemků ve vlastnictví žalobkyně a) obecním pozemkem. Obecní pozemek zde sice existoval již před provedením pozemkových úprav, ale k jeho ponechání podle žalobkyň neexistuje žádný důvod a je v rozporu s výše uvedenými zásadami dle § 2 zákona o pozemkových úpravách. Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Žalobkyně a) opakovaně nesouhlasila s ponecháním tohoto úzkého pruhu cizího pozemku uprostřed jejích pozemků bez ohledu na obcí zamýšlené využití. Již s ohledem na jeho šířku (asi 4 metry) je zjevné, že tento pozemek nebude mít nikdy žádné využití. Na obecním pozemku původně obec Ovčáry deklarovala zřízení cesty, pro kterou však neexistuje žádné opodstatnění, protože veškeré sousední pozemky jsou ve vlastnictví žalobkyně a) a cesta by tak dle žalobkyně vedla „odnikud nikam“. To ostatně bylo jedním z důvodů předchozích zrušujících rozhodnutí žalovaného. Až pod „tíhou neudržitelnosti“ zřízení cesty přišla obec Ovčáry s novým záměrem zřídit interakční prvek IP8. Tím by měla být zeleň, jeho konkrétní řešení však zatím není známo (dle správních orgánů by vyplynulo až při zpracování projektové dokumentace). Pozemkový úřad ve stanovisku k odvolání uvedl, že by se mělo jednat o zatravnění s výsadbou keřového patra. Žádný keřový pás ale na místě nikdy nebyl, není a ani není důvod jej zde nyní uměle vytvářet proti vůli vlastníka veškerých okolních pozemků.

6. Obecní pozemek dle žalobkyň patrně byl v minulosti cestou, nicméně v současnosti se dlouhodobě jedná o ornou půdu, která je součástí jednolitého lánu a dlouhodobě zoraného pole. Ostatně i v katastru nemovitostí je tento pozemek veden jako orná půda se způsobem ochrany „zemědělský půdní fond“. Pokud by měl být interakčním prvkem keřový pás, nutně to negativně ovlivní zemědělskou činnost na sousedících pozemcích ve vlastnictví žalobkyně a), jimž ubere světlo i vláhu a mohou v něm přežívat škůdci. Likvidací tohoto pruhu zemědělské půdy by došlo k narušení organizace zemědělského půdního fondu a ztížení hospodaření.
7. Navržený interakční prvek má končit na hranici s pozemkem p. č. 585/2 v k. ú. Křenek (opět obdělávaná orná půda) ve vlastnictví žalobkyně a). Byl by tak veden po délce obecního pozemku (cca 340 metrů), ale dále by již nepokračoval a končil uprostřed pole, což svědčí o jeho nesmyslnosti. V okolí se navíc již nyní nachází značné množství zeleně a vodních ploch. K umístění nových interakčních prvků tak není žádný racionální důvod. Žalobkyně odkazují na dvě vyjádření J. N., který dlouhodobě obhospodařuje pozemky žalobkyně a), a je tak schopen se odborně vyjádřit k záměru na zřízení interakčního prvku. Tato vyjádření žalobkyně předložily ve správním řízení a čerpají z nich i v rámci žalobní argumentace.
8. Rozhodnutí správních orgánů jsou nedostatečně odůvodněna, neboť interakční prvek v nich není blíže popsán a zdůvodněn, přestože se žalobkyně a) proti němu opakovaně vymezovala. Jsou nepřezkoumatelná, neboť z nich nelze zjistit, jaký interakční prvek by zde měl být umístěn a proč. Obsahují jen obecné proklamace, a nikoliv reakci na věcné výhrady žalobkyně a).
9. Žalobkyně jsou přesvědčeny, že interakční prvek (pás keřů) reálně nemůže přinést žádné posílení ekologické stability území a nemůže ochránit ani dotvářet životní prostředí, jak uvedly správní orgány. Oblast je dostatečně ekologicky stabilní a z žádného podkladu ve správním spisu nevyplývá potřeba ji jakkoliv posilovat či dotvářet. Takovým podkladem nemůže být ani vyjádření České inspekce životního prostředí ze dne 19. 11. 2021, které je zcela obecné a týká se celé rozsáhlé lokality, v níž se komplexní pozemkové úpravy řeší. Totéž platí o údajném ohrožení území větrnou erozí, které dle žalobkyň v lokalitě nenastalo, nadto by mu relativně krátký pás nízkých keřů nemohl zabránit.
10. Podle žalobkyň nemůže být interakční prvek ani prvkem územního systému ekologické stability (ÚSES). Žalobkyně odkazují na *Metodiku vymezování územního systému ekologické stability* vydanou Ministerstvem životního prostředí v březnu 2017, ze které citují definici Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

interakčního prvku. Tvrdí, že keřový pás na obecním pozemku je s touto definicí zjevně v rozporu, neboť bezprostředně nenavazuje na jakékoliv biocentrum či biokoridor ani s ním úzce funkčně nesouvisí. Na území Ovčár je vymezen lokální biokoridor „LBK 95“, který však do dané oblasti nezasahuje a obecního pozemku se nijak nedotýká. Interakční prvek je od něj oddělen širokým lánem pole na pozemcích žalobkyně a). Ani na tuto argumentaci, kterou žalobkyně uvedly již v rámci odvolání, žalovaný v napadeném rozhodnutí věcně nereagoval.

11. Žalobkyně z výše uvedeného dovozují, že reálně neexistující smysl interakčního prvku na obecním pozemku vybočuje ze zákonem vymezených cílů pozemkových úprav. Jediným důvodem zřízení interakčního prvku je umělé vytvoření důvodu, proč obecní pozemek „zanechat na jeho místě“. Zřejmým cílem tohoto obstrukčního a diskriminačního jednání obce je znemožnit hospodaření žalobkyně a) a zachovat stávající rozštěpení bloku jejich pozemků. Ovčáry nejednaly v rámci správního řízení seriózně a poctivě, tj. ve snaze o dosažení účelu pozemkových úprav, ale pouze ve snaze poškodit jiného vlastníka pozemků. To žalobkyně považují za zneužití práva ve smyslu § 8 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Vzhledem k tomu, že je obecní pozemek velmi úzký, lze si jen těžko představit, že by na něm umístěná zeleň nezasahovala do práv žalobkyně a) coby vlastníka sousedních pozemků, a nebyla tak v rozporu s právními předpisy (§ 1013 odst. 1, § 1016 či 1017 odst. 1 občanského zákoníku). Žalobkyně a) opakovaně uplatňovala své právo na to, aby se soused (Ovčáry) zdržel sázení stromů nebo keřů v těsné blízkosti společné hranice pozemků a zdůraznila, že pokud budou i přesto vysazeny, bude se domáhat jejich odstranění. Ani tento protiprávní důsledek navržených komplexních pozemkových úprav však žalovaný v rámci napadeného rozhodnutí nezohlednil. Pouze uvedl, že se jedná o nepodložené spekulace. K takovým spekulacím byly ale žalobkyně donuceny absencí bližšího popisu interakčního prvku ze strany správních orgánů.
12. Žalobkyně opakují, že v průběhu správního řízení opakovaně a konstruktivně žádaly o přepracování návrhu nového uspořádání pozemků tak, aby byly pozemky ve vlastnictví žalobkyně a) logickým způsobem sceleny. Navrhovaly umístit obecní pozemek jinam, ideálně do jiné části katastrálního území, kde mají Ovčáry další pozemky, popř. přinejhorším na kraj pozemků žalobkyně a). Takové přemístění nevyžaduje souhlas vlastníka pozemku, proto nemůže obstát ani část odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, dle které přes veškeré snahy nedošlo mezi účastníky k dohodě. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí připustil, že zpracovatel návrhu komplexních pozemkových úprav zhotovil variantu, v níž byl obecní pozemek zrušen, a jeho rozloha byla obci nahrazena v jiném bloku. Zástupci obce s tím však nesouhlasili, což byl pro zpracovatele a pozemkový úřad důvod proč k této variantě nepřistoupit. Takový postup je podle žalobkyň nesprávný a nezákonný.
13. Žalobkyně b) dále ve správním řízení opakovaně nesouhlasila s umístěním obecního pozemku z důvodu svého záměru na rozšíření těžby v pískovně Křenek. Těžba a postupné rozšiřování této pískovny probíhá na základě dosud platného souhlasného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 6. 4. 2012 podle tehdy platného § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dnes § 9a téhož zákona). Dle mapy etap postupu těžby má v etapě C těžba šterkopísku probíhat i na celé ploše pozemků ve vlastnictví žalobkyně a) včetně obecního pozemku. Jedná se o ložisko nevyhrazeného nerostu podle § 3 odst. 2 a § 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon). I těžba takového ložiska je však naplněním veřejného Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

zájmu na získání nyní již nedostatkového nerostu, který je nezbytný zejména ve stavebnictví. Těžba a zpracování nerostů včetně šterkopísku má značný ekonomický a sociální význam, neboť bez něj není z čeho stavět. K nedostatku šterkopísku a dalšího kameniva žalobkyně obsáhle citují ze *Surovinové politiky České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů*, předkládací zprávy Ministerstva průmyslu a obchodu k návrhu nařízení vlády o stanovení některých ložisek šterkopísku ložisky strategického významu a rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 9 A 17/2022 – 42 (z nějž žalobkyně také dovozují veřejný zájem na těžbě šterkopísku). Na tuto argumentaci žalovaný reagoval toliko odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 9. 2022, č. j. 51 A 96/2021 – 112. Podle žalobkyň se však o něj nelze opřít, neboť byl překonán citovaným rozsudkem městského soudu. Rozsudku zdejšího soudu navíc předcházela zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 6. 2022, č. j. 7 As 75/2022 – 52, v němž NSS upozornil na to, že zájem na řádném využívání nerostného bohatství je veřejným zájmem, a to i když je prováděn v rámci podnikatelské činnosti.

14. Žalobkyně konstatují, že navrhované komplexní pozemkové úpravy musí být v souladu s veřejným zájmem na těžbě šterkopísku a v nejvyšší možné míře umožňovat jeho realizaci. Rozložení pozemků určených pro těžbu nerostu nemá nabýt podoby, která by znemožnila či podstatně ztěžovala hospodárné využití ložiska. Interakční prvek by postrádal smysl také proto, že by vedl skrz budoucí pískovnu, a následně po její rekultivaci přes vodní plochu.
15. Žalobkyně závěrem opakují, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná, neboť není zřejmé, jak se správní orgány vypořádaly s námitkami a návrhy žalobkyň uvedenými v odvolání a řadě vyjádření (která žalobkyně vyjmenovávají), jak uvádějí v rámci žalobních bodů.

Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména str. 22 až 23, kde se vyjádřil i k rozsahu vypořádání uplatněných námitek. K námitce, že těžba šterkopísku je ve veřejném zájmu, žalovaný dodává, že i pozemkové úpravy jsou podle § 2 zákona o pozemkových úpravách prováděny ve veřejném zájmu. Zdůrazňuje, že byla dodržena kritéria přiměřenosti podle § 10 zákona o pozemkových úpravách, resp. že u pozemků na listu vlastnictví 77 [ve vlastnictví žalobkyně b)] sice došlo k překročení kritéria přiměřenosti vzdálenosti, návrh byl ale odsouhlasen původními vlastníky. Návrh pozemkových úprav odsouhlasili vlastníci 94,6 % výměry pozemků v souladu s § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách. Vzhledem k uvedenému je žalovaný přesvědčen, že napadené rozhodnutí je zákonné a žalobkyně nebyly poškozeny.

Posouzení věci

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobami k tomu oprávněnými, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
18. Soud předesílá, že námitku nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně uplatily v závěru žaloby, nepokládá samu o sobě za řádný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

Žalobkyně jen zcela obecně poukazují na to, že se správní orgány nevypořádaly s jejich „výše uvedenými“ návrhy a námitkami, vyjmenovávají všechna svá podání učiněná v rámci správního řízení a citují obecné závěry judikatury k požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů. Těto argumentaci tak schází jakékoliv individualizované skutkové tvrzení o tom, v čem konkrétně spatřují deficity napadeného (či prvostupňového) rozhodnutí (viz např. bod 19 rozsudku NSS ze dne 12. 3. 2025, č. j. 4 As 146/2024 – 81). Není úkolem soudu, aby procházel veškerá podání obou žalobkyň ve správním řízení a dohledával, které jejich námitky správní orgány opomněly vypořádat (viz bod 43 rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2025, č. j. 58 Ad 10/2025 – 63). Soud se tedy bude přezkoumatelností rozhodnutí správních orgánů zabývat jen v mezích konkrétních námitek, které žalobkyně uplatnily v rámci řádně vymezených žalobních bodů. Jen zcela nad rámec lze uvést, že žalovaný se námitkami žalobkyň zabýval na str. 19 až 23 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně přitom v žalobě s řadou jejich úvah vedou polemiku. Již to samo o sobě svědčí o tom, že se správní orgány jejich výhradami zabývaly. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak měly správní orgány rozhodnout, resp. jak podrobně měly svá rozhodnutí odůvodnit, ale je objektivní překážkou, která soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (viz obdobně rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2025, č. j. 2 As 59/2025 – 41, bod 38).

19. Převážná část žalobních námitek spočívá v podstatě v tom, že vytvoření interakčního prvku (jako jednoho ze společných zařízení) na obecním pozemku nesleduje cíl pozemkových úprav dle § 2 zákona o pozemkových úpravách.
20. Podle § 2 zákona o pozemkových úpravách se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnaní jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně je cílem pozemkových úprav zajištění podmínek pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.
21. Při přezkumu rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav judikatura vychází z toho, že každý vlastník nemovitostí vstupující do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Nesouhlas účastníka řízení s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkových úprav nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejím schválení (§ 11 odst. 4 zákona), neopírá-li se o tvrzení o porušení zákonných požadavků (viz již rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2009, č. j. 7 As 26/2007 – 278). Za takové tvrzení lze považovat i námitku, že návrh pozemkových úprav je v rozporu s cíli pozemkových úprav podle § 2 zákona o pozemkových úpravách (viz rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 As 28/2007 – 137).

22. Posouzení toho, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelu pozemkových úprav, přitom nespadá jen do sféry jednotlivých účastníků, nýbrž celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu na provádění pozemkových úprav. Právní úprava předpokládá, že je téměř nemožné docílit plného souhlasu všech vlastníků. V tomto případě však nezbyvá vlastníkům v menšině, než provedení pozemkových úprav respektovat. A to jednak proto, že souhlas dali vlastníci představující požadovanou většinu výměry zahrnutých pozemků, ale také s ohledem na veřejný zájem na provedení pozemkových úprav; především však i proto, že by podle požadavků přiměřenosti, vyjádřených v zákoně o pozemkových úpravách, neměli být zasaženi na svých právech podstatným způsobem, neboť i k jejich prospěchu byly pozemkové úpravy plánovány a provedeny (viz rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 339/2018 – 25, bod 19). Zákonná úprava tedy počítá s nesouhlasem některých vlastníků, avšak i jim by měly provedené změny přinést užitek, a zákon o pozemkových úpravách jim poskytuje záruky, že výsledek vůči nim nebude zjevně nepřiměřený (viz rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2025, č. j. 9 As 82/2024 – 56, bod 13).
23. Podmínky k racionálnímu hospodaření na nových pozemcích je třeba posuzovat většinově vzhledem k celku, nikoliv individuálně vzhledem ke každému jednotlivému vlastníku a pozemku. Není na soudu hodnotit, zda obhospodařování nových pozemků bude obtížnější, tím méně aby z toho činil jakýkoliv závěr ve vztahu k zákonnosti správního rozhodnutí (viz bod 31 rozsudku NSS ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 As 106/2021 – 48, a tam citovanou judikaturu). Smyslem pozemkových úprav není vyhovět všem dílčím požadavkům jednotlivých vlastníků pozemků v dotčeném území, nýbrž přijmout pokud možno optimální řešení odpovídající cíli vyjádřenému v § 2 zákona o pozemkových úpravách. Co je optimálním řešením, ale nepřísluší správním soudům posuzovat (viz např. bod 31 rozsudku NSS ze dne 6. 11. 2017, č. j. 7 As 200/2017 – 55). Nemohou se tak ani zabývat např. tím, zda bylo racionální navrhnout společná zařízení ve schválené podobě nebo posouzením důvodů, pro něž nebyly stěžovatelům přiděleny jiné, například jimi požadované pozemky (viz rozsudky NSS ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 28/2016 – 54, bod 69, či ze dne 6. 12. 2011, č. j. 1 As 96/2011 – 143, č. 2578/2012 Sb. NSS, bod 65). Stejně tak soudy nemohou přezkoumávat to, zda by bylo jiné řešení pro účastníky řízení ekonomicky či jinak výhodnější než druhé, neboť takové faktory nejsou zákonnými kritérii, která by musela být zohledněna při vyrovnání vstupních a výstupních nároků, resp. jsou promítnuta v kritériích přiměřenosti (viz bod 21 rozsudku NSS ze dne 20. 11. 2019, č. j. 1 As 209/2019 – 60).
24. Shora citovanou judikaturu soud chápe tak, že při přezkumu rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav se musí zabývat námitkami porušení ustanovení zákona o pozemkových úpravách, a to včetně námítky, že navržené pozemkové úpravy (či i konkrétní úprava) nesměřují k cílům pozemkových úprav dle § 2 zákona o pozemkových úpravách (hodnotit jejich zákonnost). Nesmí se ale zabývat tím, zda je konkrétní varianta (úprava) tou nejlepší, neoptimálnější, nejvýhodnější pro žalobkyni, nejiracionálnější z hlediska § 2 tohoto zákona atp. – nesmí tedy přezkoumávat pouhou správnost napadeného rozhodnutí (viz též bod 30 rozsudku NSS ze dne 26. 7. 2017, č. j. 3 As 90/2017 – 61). Samotný nesouhlas žalobkyně s konkrétní podobou návrhu taktéž není důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
25. Soud si je vědom některých rozsudků NSS (viz zejména rozsudek 20. 3. 2024, č. j. 3 As 25/2022 – 34, body 37 až 44, a ze dne 21. 4. 2016, č. j. 1 As 169/2015 – 42, bod 28, a na něj navazující rozsudky ze dne 8. 8. 2023, č. j. 2 As 242/2022 – 23, bod 32, a ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

26. 5. 2023, č. j. 3 As 308/2022 – 73, bod 27), jejichž závěry naznačují, že souladem návrhu pozemkových úprav s cíli dle § 2 zákona o pozemkových úpravách se správní soudy nemohou zabývat vůbec, neboť splnění tohoto požadavku je dáno již tím, že s návrhem souhlasila většina vlastníků dotčených pozemků ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách. Proti nim ovšem stojí celá řada rozsudků NSS, které ve větší či menší míře obecnosti hodnotily, zda jsou pozemkové úpravy či i konkrétní úprava v souladu s § 2 zákona o pozemkových úpravách (resp. s veřejným zájmem na pozemkových úpravách, který je v něm vyjádřen): viz např. již citovaný rozsudek č. j. 4 As 28/2007 – 137 (zde NSS aproboval zrušení rozhodnutí právě z důvodu, že konkrétní pozemková úprava byla v rozporu s § 2 zákona o pozemkových úpravách), ze dne 2. 2. 2023, č. j. 6 As 168/2021 – 49 (viz body 18 až 28), ze dne 6. 12. 2011, č. j. 1 As 96/2011 – 143, č. 2578/2012 Sb. NSS (viz bod 62), ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 122/2011 – 168, ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 339/2018 – 25 (viz body 23 až 29), ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 As 106/2021 – 48 (viz bod 37), ze dne 30. 6. 2025, č. j. 9 As 82/2024 – 56 (viz bod 16), ze dne 14. 6. 2024, č. j. 10 As 84/2023 – 78 (viz bod 37), ze dne 11. 12. 2024, č. j. 8 As 286/2023 – 52 (viz body 21 až 26) a ze dne 27. 2. 2025, č. j. 4 As 84/2024 – 43 (viz body 18 až 19). V projednávané věci ovšem podle názoru soudu není třeba se tímto potenciálním rozporem v judikatuře NSS zabývat a řešit, zda se má soud přiklonit k „přísnější“ linii (zastávající názor, že splnění požadavků dle § 2 zákona o pozemkových úpravách soud vůbec nesmí přezkoumávat) či té „mírnější“ (viz shrnutí výše v bodě 24). Jak bude dále rozvedeno, i při respektování druhé uvedené totiž nejsou žalobní body zpochybňující soulad napadeným rozhodnutím schváleného návrhu pozemkových úprav s § 2 zákona o pozemkových úpravách důvodné.

26. Žalovaný na str. 19 napadeného rozhodnutí ke splnění cílů pozemkových úprav dle § 2 zákona o pozemkových úpravách obecně uvedl, že dle údajů z technické zprávy plánu společných zařízení byla pro společná zařízení stanovena celková výměra 17,7984 ha. Návrhem schváleného plánu společných zařízení byly splněny podmínky podle § 2 zákona o pozemkových úpravách, neboť jsou navržena opatření pro zpřístupnění pozemků (o výměře 7,8504 ha) – jedna hlavní polní cesta, 10 vedlejších polních cest a 9 doplňkových polních cest. Dále byla navržena protierozní opatření pro ochranu půdního fondu, kterými jsou organizační opatření (úprava tvaru a velikosti pozemků, delimitace druhu pozemků a ochranné zatravnění, protierozní rozmísťování plodin a pásové střídání plodin), agrotechnická a vegetační opatření (vrstevnicové obdělávání půdy, setí do strniště nebo ochranné plodiny, mulčování slámou) a technická opatření (terénní urovnávky, protierozní meze, terasování a hydrografické prvky). V rámci opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí byla navržena tři biocentra (LBC NR164, LBC NR001 a LBC NR002), jeden biokoridor (LBK NR001 – NR002) a celkem devět interakčních prvků (IP1, IP2, IP3, IP4, IP5, IP6, IP7, IP8 a VKP1). Dle žalovaného tak bylo nade vší pochybnost dosaženo hlavních cílů pozemkových úprav, kterými jsou scelení a zpřístupnění pozemků.

27. K interakčnímu prvku IP8 umístěnému na obecním pozemku žalovaný na základě námitek žalobkyň specificky uvedl, že pojem interakčního prvku není v legislativě nijak vymezen, a odcitoval § 3 odst. 1 písm. a) a § 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, týkající se územního systému ekologické stability. Konečný návrh komplexních pozemkových úprav a plánu společných zařízení, která vytváří kostru tohoto návrhu, je autorským dílem zpracovatele, tj. osoby oprávněné k projektování pozemkových úprav. Do této části projektu žalovaný zpravidla nezasahuje, protože se jedná o dlouhodobé vyjednávání konečné varianty návrhu a jeho výsledek nelze posoudit dle žádného právního

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

předpisu. Zásah žalovaného do vlastního návrhu by byl možný jen v případě, pokud by nově navrženým stavem došlo k porušení zákona nebo by předcházející řízení bylo vedeno v rozporu se zákonem. K tomu v tomto případě nedošlo. Žalobkyně argumentují nepodloženými úvahami o vhodnosti a funkčnosti návrhu obecního pozemku a nahlíží na něj jen z vlastní perspektivy bez širších souvislostí.

28. Jednotlivé prvky plánu společných zařízení jsou dle žalovaného popsány v technické zprávě plánu společných zařízení a její aktualizaci. Podrobné vymezení jednotlivých společných zařízení v odůvodnění rozhodnutí není realizovatelné s ohledem na jejich množství a značný rozsah účelu. Z technické zprávy konkrétně plyne, že interakční prvek IP8 je umístěn na obecním pozemku místo stávající cesty DC17 a nově navržené cesty DC23. Slouží jako opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí. Nachází se v jižní části řešeného území. Jedná se o liniovou zeleň s výměrou 0,1287 ha. K aktualizovanému plánu společných zařízení se v souladu s § 9 odst. 10 zákona o pozemkových úpravách vyjádřily dotčené orgány a neměly námitek. Česká inspekce životního prostředí navíc ve vyjádření ze dne 19. 11. 2021 uvedla, že za účelem zvýšení ekologické stability krajiny a hodnot krajinného rázu je třeba provést úpravy spočívající ve zmenšení krajinného zrna (zvláště zmenšení souvislých zemědělských pozemků), doplnění protierozních a retenčních opatření, liniových prvků, nelesní zeleně atd. Žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 2. 2021, č. j. 30 A 74/2019 – 97, dle něž soudy nemohou přezkoumávat obsah plánu společných zařízení. Námitku, že realizaci liniové zeleně v rámci interakčního prvku bude zasaženo do práv žalobkyně a) a dojde k rozporu s § 1013 odst. 1 a § 1016 občanského zákoníku, žalovaný pokládal za spekulativní a nepodloženou. Konkrétní projekt technického řešení plánu společných zařízení bude vypracován na základě schváleného návrhu podle § 12 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách. Není pravda, že by obecní pozemek musel být odejmut ze zemědělského půdního fondu, což vyplývá z § 12 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách.
29. Žalobkyně poukazují na to, že v důsledku pozemkových úprav dojde k „přetržení“ ucelené plochy pozemků ve vlastnictví žalobkyně a) obecním pozemkem. K tomu je ale třeba nejprve poznamenat, že tento pozemek byl ve vlastnictví Ovčár i dříve, jak samy žalobkyně přiznávají. Pozemky žalobkyně a) tak byly „přetrženy“ i před vydáním napadeného rozhodnutí. Podstatné ovšem je, že smyslem zřízení interakčního prvku na obecním pozemku, jak plyne z výše citovaných úvah žalovaného a zejména vyjádření České inspekce životního prostředí, je posílení ekologické stability území, a to právě *zmenšením* souvislých zemědělských pozemků, a doplnění protierozních a retenčních opatření, liniových prvků a nelesní zeleně. Jinými slovy, pokud si žalobkyně a) stěžuje na to, že její rozlehlé souvislé zemědělské pozemky budou „přetrženy“ interakčním prvkem na obecním pozemku, je právě toto jeho smyslem a nelze v tom shledávat rozpor s § 2 zákona o pozemkových úpravách. Je notorietou, že velké souvislé zemědělské pozemky mají negativní vliv na ekologickou stabilitu krajiny, jsou náchylné k erozi a mají sníženou schopnost zadržovat vodu („retenční“ schopnost; viz též bod 27 shora citovaného rozsudku č. j. 9 As 106/2021 – 48, kde NSS k podobné úvaze stěžovatele neměl výhrady), a žalobkyně ostatně tuto úvahu žalovaného (a inspekce) ani žádným relevantním způsobem nezpochybňují. Soud tedy souhlasí s žalovaným, že interakční prvek na obecním pozemku sleduje cíle stanovené v § 2 zákona o pozemkových úpravách, konkrétně cíl zlepšení životního prostředí, snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Nad rámec (neboť to žalobkyně ani nezpochybňuje, resp. sama

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

priznává) lze doplnit, že pozemky žalobkyně a) dle mapy návrhu nového uspořádání pozemků by dohromady skutečně vytvořily poměrně rozsáhlý jednolitý celek v porovnání s jinými pozemky pojatými do pozemkových úprav [a to v této mapě ani není obsažen pozemek p. č. 585/2 v k. ú. Křenek jižně od obecního pozemku, o němž žalobkyně a) taktéž tvrdí, že je polem v jejím vlastnictví].

30. Pokud žalobkyně upozorňuje, že zde nikdy žádný keřový pás nebyl (resp. že jde o jednolitý lán a zorané pole) a nelze jej vytvářet proti vůli žalobkyně a) jako vlastníka okolních pozemků, lze říci, že minulý stav není rozhodující (smyslem pozemkových úprav je právě nastolení nového stavu v souladu s cíli dle § 2 zákona o pozemkových úpravách) a prostý nesouhlas žalobkyň dle ustálené judikatury nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Tvzení o jednolitém zoraném lánu je navíc v rozporu s obsahem správního spisu, dle něž se na obecním pozemku dříve nacházela cesta (viz např. původní technickou zprávu plánu společných zařízení z října 2019, dle které je cesta DC17, tj. nynější interakční prvek IP8, *stávající cestou* s travnatým povrchem a ve vlastnictví obce a podle poznámky zpracovatele má *zůstat technicky i vlastnický ve stejném stavu*, pouze dojde k vymezení podle skutečného stavu v terénu; shodně viz i mapu rozboru současného stavu, kde je na obecním pozemku vyznačena polní cesta DC17), a žalobkyně je ani nijak neprokazuje. Jak dále správně uvedl žalovaný (a opět plyne z výše citované judikatury), žalobkyně na interakční prvek nahlíží jen z vlastní perspektivy bez širších souvislostí; avšak splnění cílů dle § 2 zákona o pozemkových úpravách je třeba posuzovat většinou vzhledem k celku. Třebaže tedy žalobkyně vytvoření interakčního prvku nedokáže (nebo nechťejí) docenit, podstatné je, že má (výše uvedeným způsobem) prospět i všem ostatním vlastníkům zemědělských pozemků v obvodu pozemkových úprav (resp. životnímu prostředí) – což vyjádřili tím, že s návrhem pozemkových úprav vyslovili souhlas v souladu s § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách (s návrhem souhlasili vlastníci 94,6 % výměry pozemků, což žalobkyně nezpochybňují; nezpochybňují ani dodržení kritérií přiměřenosti dle § 10 zákona o pozemkových úpravách). Totéž je třeba říci k námitce, že dojde k narušení organizace zemědělského půdního fondu a ztížení hospodaření, ke které lze ještě dodat, že skutečnost, že pro žalobkyni a) není toto řešení ekonomicky (či jinak) nejvýhodnější, dle výše citované judikatury ani nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Lze připustit, že některé cíle uvedené v § 2 zákona o pozemkových úpravách mohou být v konkrétním případě protichůdné (v nynější věci požadavky na zlepšení životního prostředí, snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině či zvýšení ekologické stability krajiny versus racionální zemědělské hospodaření – rozdělení zemědělských pozemků na menší). Soud ale nemůže přezkoumávat, zda je zvolené řešení to nejrationálnější či neoptimálnější z hlediska cílů podle § 2 zákona o pozemkových úpravách.
31. Ve shodě s žalovaným má soud dále za to, že tvrzení žalobkyň o negativních vlivech „keřového“ pásu (údajní škůdci či úbytek světla a vláhy) či o potenciálním porušení sousedských práv dle občanského zákoníku jsou pouhými spekulacemi. Žalovaný s odkazem na technickou zprávu hovořil toliko o liniové zeleni, což nutně neznamená keře ani stromy s přesahujícími větvemi. V každém případě, dojde-li k porušení práv žalobkyně a) dle občanského zákoníku, bude mít možnost se domoci jejich ochrany, jak sama priznává. Ke zmiňovaným údajným nepříznivým vlivům keřů pak lze navíc jen zopakovat, že na interakční prvek nelze nahlížet jen z izolovaného pohledu žalobkyně a). I kdyby tedy tyto vlivy nastaly (což je v tuto chvíli pouhou spekulací) a ztěžovaly žalobkyni a) hospodaření,

podstatný je prospěch celku (většiny vlastníků). Na soudu ani není, aby hodnotil, zda je toto řešení nejlepší možné; a subjektivní nesouhlas žalobkyně a) na něm nemůže nic změnit.

32. Pokládají-li žalobkyně rozhodnutí správních orgánů za nepřezkoumatelná, neboť z nich není patrné konkrétní řešení interakčního prvku, lze doplnit, že tento požadavek nemá žádnou oporu v zákoně. Zákon o pozemkových úpravách pouze obecně stanoví, jaká opatření jsou součástí plánu společných zařízení. Řadí mezi ně mj. i protierozní opatření (jako je zatravnění), vodohospodářská opatření k ochraně území před záplavami a suchem a k zadržení vody v krajině a opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, biodiverzity a zvýšení ekologické stability prostřednictvím územního systému ekologické stability a založení trvalé vegetace [§ 9 odst. 1 písm. b), c) a d) zákona o pozemkových úpravách]. Ani vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, nevyžaduje, aby plán společných zařízení obsahoval konkrétní řešení toho kterého opatření; podle potřeby se zde toliko uvádí nezbytný rozsah technického řešení za účelem určení potřebné výměry půdy (viz § 15 odst. 9 a část VII. bod 1 přílohy č. 1 k cit. vyhlášce). Logicky tedy ani nelze na správních orgánech požadovat, aby takové řešení specifikovaly v odůvodnění svých rozhodnutí (a spekulovaly stejně, jako to v žalobě činí žalobkyně). Plán společných zařízení řeší společná zařízení v zásadě jen na koncepční úrovni (podobně jako územní plán, pro který je podkladem, viz § 2 a § 9 odst. 15 zákona o pozemkových úpravách), jejich konkrétní podoba z něj ale nemusí být patrná a je na budoucím vlastníkovi příslušného pozemku.
33. Soudu není zřejmé, proč by interakční prvek postrádal smysl z důvodu, že bude končit uprostřed pole po 340 metrech. Jeho smyslem je mj. rozdělit pozemky žalobkyně a) tak, aby netvořily rozlehlý souvislý celek, což i tak činí (viz mapa návrhu nového uspořádání pozemků); a sloužit jako protierozní a retenční opatření, čemuž tato skutečnost *a priori* nijak nevádí (resp. žalobkyně neuvádí žádné pádné důvody, proč by tomu tak nemohlo být). Skutečnost, že se *v okolí* nachází „množství“ zeleně a vodních ploch (které žalobkyně ani nijak nespecifikují), nevylučuje užitečnost interakčního prvku na obecním pozemku. Jak bylo výše uvedeno, jeho účelem je rozdělit pozemky žalobkyně a) (včetně související retenční a protierozní funkce), což *okolní* zeleně a vodní plochy zjevně nemohou plnit.
34. Pokud žalobkyně tvrdí, že oblast je dostatečně ekologicky stabilní či že není ohrožena větrnou erozí, ničím to nedokládají a shora citované vyjádření České inspekce životního prostředí ze dne 19. 11. 2021 svědčí o opaku. Soud připouští, že je poměrně obecné, nicméně jasně uvádí, že je třeba zmenšit krajinné „zrno“ a žalobkyně nepopírají, že pozemky žalobkyně a) v okolí obecního pozemku jsou takovými rozlehlými souvislými zemědělskými pozemky. Vyjádření navíc nehovoří specificky o větrné erozi, ale o erozi obecně a o retenčních opatřeních. Z toho je zjevné, že interakční prvek směřuje i k ochraně proti vodní erozi, resp. udržení (retenci) vody v krajině.
35. Tvzení žalobkyně o tom, že ze spisu nevyplývá, že by oblast nebyla ohrožena větrnou erozí, nadto ani není pravdivé. Z technické zprávy plánu společných zařízení z října 2019 plyne, že podle mapového portálu SOWAC GUS (VÚMOP) jsou půdy v zájmové oblasti ohroženy větrnou erozí. Riziko dle zprávy zvyšují „*velké plochy orné půdy a malý podíl zeleně v krajině*“ (viz str. 65) – tedy právě to, čemu má interakční prvek IP8 zamezit. Na str. 76 zprávy se pak i výslovně uvádí, že při ochraně zemědělského půdního fondu před větrnou erozí budou pozitivně působit další prvky plánu společných zařízení jako jsou polní cesty s doprovodnou zelení a prvky územního systému ekologické stability (zejména lokální biokoridory a Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

interakční prvky). Totéž platí i pro tvrzení žalobkyně, že oblast je ekologicky stabilní. Ze stejné technické zprávy na str. 92 plyne, že hodnota koeficientu ekologické stability dosahuje nižší úrovně než 0,10 (mj. právě z důvodu nestabilních ploch orné půdy). Jedná se tedy o území s maximálním narušením přírodních struktur a základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy.

36. Žalobkyně dále citují *Metodiku vymezení územního systému ekologické stability* vydanou Ministerstvem životního prostředí, ze které dovozují, že interakční prvek na obecním pozemku je v rozporu s jeho definicí. Soud ale podotýká, že definice, kterou samy žalobkyně citují, nutně nevyžaduje, aby interakční prvek *bezprostředně prostorově navazoval* na biocentrum či biokoridor – uvádí se zde toliko, že interakční prvek funkčně „*a zpravidla i bezprostředně prostorově*“ (zvýraznil soud) navazuje na biocentrum nebo biokoridor. Naopak tedy zjevně připouští i případy, kdy interakční prvek na žádné biocentrum ani biokoridor přímo prostorově nenavazuje. Jakkoliv se tedy z výřezů územního plánu Ovčáry, které žalobkyně vtělily do žaloby, jeví, že obecní pozemek bezprostředně prostorově nenavazuje na biokoridor LBK 95, soudu není zřejmé, z čeho žalobkyně dovozují, že by na něj interakční prvek nemohl navazovat funkčně. Od biokoridoru je oddělen pouze pozemky žalobkyně a) (nově půjde o jediný pozemek p. č. 1364), takže je poměrně blízko. Podstatné také je, že dle mapy plánu společných zařízení navazuje na interakční prvek IP8 interakční prvek IP7 (polní cesta navazující na původní cestu na obecním pozemku), který je dále napojen právě na biokoridor LBK NR001 – NR002 (tj. žalobkyněmi zmíněný biokoridor LBK 95 dle územního plánu) a na biocentrum LBC NR001. Interakční prvek IP8 tak ve skutečnosti tvoří síť s ostatními prvky územního systému ekologické stability.
37. Žalobkyně navíc popírají samy sebe, pokud tvrdí, že oblast je ekologicky stabilní, ale zároveň argumentují, že biokoridor LBK 95 do „*předmětné oblasti*“ nezasahuje. Právě proto, že na biokoridor LBK 95 by jinak navazoval jen široký a rozsáhlý jednolitý lán zemědělských pozemků žalobkyně a), je vhodné, aby byl rozdělen alespoň interakčním prvkem, který funkčně souvisí s tímto biokoridorem – přesně jak předpokládá žalobkyněmi citovaná metodika: „[Interakční prvek] [k]onkrétně zprostředkovává příznivé působení biocenter a biokoridorů na okolní, **ekologicky méně stabilní krajinu (zpravidla na intenzivně využívané zemědělské plochy)**. Jde tedy obvykle o **liniový segment** funkčně a zpravidla i bezprostředně prostorově navazující na biocentrum nebo biokoridor“.
38. Podstatné ale především není, zda interakční prvek striktně vyhovuje definici dle metodiky ministerstva, ale jeho funkce v konkrétním případě, kterou je, jak již bylo opakovaně výše poukázáno, rozdělení rozsáhlých zemědělských pozemků žalobkyně a) a retenční a protierozní funkce – což žalobkyně nijak relevantně nevyvrací. I kdyby tedy striktně vzato nebyl řádnou součástí územního systému ekologické stability, je zjevné, že je opatřením dle § 9 odst. 8 písm. b) (protierozní opatření) c) (vodohospodářské opatření k ochraně území před záplavami, suchem a k zadržení vody v krajině) a d) (opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí), a jako takové směřuje k cílům dle § 2 zákona o pozemkových úpravách (zlepšení životního prostředí, ochrana půdního fondu, vodní hospodářství v oblasti ochrany v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a řešení odtokových poměrů v krajině).
39. Pokud v této souvislosti žalobkyně namítají nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalovaný ke shodné odvolací námitce jen odcitoval zákon o ochraně přírody a krajiny, je třeba říci, že povinností správního orgánu není zabývat se každou dílčí Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

námítkou, ale vypořádat se s obsahem a smyslem uplatněné argumentace. Přípustné je i implicitní vypořádání námitek, tedy pokud proti nim správní orgán postaví právní názor, v jehož konkurenci námítka jako celek neobstojí (viz např. 23 bod rozsudku NSS ze dne 19. 4. 2024, č. j. 5 Afs 86/2022 – 32, a tam citovanou judikaturu). Žalovaný na str. 19 a 20 napadeného rozhodnutí s odkazem na technickou zprávu plánu společných zařízení a vyjádření České inspekce životního prostředí vysvětlil, že jaký je smysl interakčního prvku IP8 a v čem naplňuje cíle dle § 2 zákona o pozemkových úpravách (resp. i v čem je splňuje návrh jako celek), čímž vypořádal jádro žalobkyniny argumentace. Nemusel se již tedy zabývat dílčí polemikou o tom, zda interakční prvek na obecním pozemku splňuje jeho obecnou definici dle metodiky ministerstva.

40. Žalobkyně dále poukazuje na údajné obstrukční, „diskriminační“ či nepoctivé jednání ze strany Ovčár, které pokládají za zneužití práva dle § 8 občanského zákoníku. K tomu lze pouze zopakovat, že subjektivní postoj jediného vlastníka (v tomto případě Ovčár, které preferovaly, aby obecní pozemek zůstal v jejich vlastnictví) není rozhodující – podstatné je, že návrh pozemkových úprav schválila předepsaná většina vlastníků dle § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách (zde dokonce vlastníci 94,6 % výměry pozemků). Plán společných zařízení sice schvaluje zastupitelstvo obce (§ 9 odst. 11 zákona o pozemkových úpravách), výsledný návrh pozemkových úprav ale je teprve následně předmětem námitek a připomínek účastníků řízení (viz § 11 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách), na jejichž základě může dojít i k jeho úpravě (a nutnosti opakovaného schválení zastupitelstvem, viz § 11 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách) a celý návrh (včetně plánu společných zařízení) pak schvalují všichni vlastníci pozemků. Obec tedy ani nemá žádné privilegované postavení mezi vlastníky a účastníky řízení. Není tedy zřejmé, jaký vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí by mělo mít údajné zneužití práva ze strany Ovčár. Nelze ostatně přehlédnout, že samy žalobkyně se sice zaklínají racionálním hospodařením na zemědělských pozemcích, ve skutečnosti jim však (s ohledem na jejich název a zbývající argumentaci v žalobě, která odhaluje jejich „pravé“ úmysly) evidentně jde především o rozšíření vlastní těžební činnosti, což není cílem pozemkových úprav (viz níže). Jinými slovy samy svými námitkami zjevně sledují jiný, než zákonem stanovený cíl pozemkových úprav. Soukromoprávní spory mezi Ovčáry a žalobkyněmi nejsou předmětem nynějšího řízení ani pro ně jakkoliv relevantní včetně tvrzené neochoty Ovčár k prodeji obecního pozemku žalobkyni a).
41. K požadavku žalobkyň na přesunutí obecního pozemku jinam (kde mají Ovčáry své další pozemky, popř. na západní hranici nového pozemku p. č. 1364) lze jen doplnit, že takový postup by popíral smysl interakčního prvku spočívající zejména v rozdělení pozemků žalobkyně a) a protierozní a retenční funkci. Na soudu ani není, aby hodnotil správnost navrhovaných pozemkových úprav (tedy zda by bylo lepší interakční prvek či obecní pozemek umístit tam či onde).
42. Zbývající argumentace žalobkyň v podstatě poukazuje na to, že návrh pozemkových úprav jim zabránil v rozšiřování těžby šterkopísku, na které shledávají veřejný zájem. K tomu ale je třeba zdůraznit, že *obecní pozemek existoval již před schválením návrhu pozemkových úprav a již tehdy byl ve vlastnictví Ovčár*. Jinými slovy – rozhodnutím o schválení návrhu pozemkových úprav nedošlo k žádné změně tohoto pozemku a jeho vlastnictví, a tím pádem ani toto rozhodnutí nemohlo žádným způsobem zasáhnout do (tvrzeného) veřejného zájmu na těžbě šterkopísku. Žalobkyně se ve skutečnosti skrze pozemkové úpravy snaží domoci nového uspořádání pozemků tak, aby to vyhovovalo jejich těžebním záměrům. To ale není cílem pozemkových úprav dle § 2 zákona o pozemkových úpravách. Pozemkové úpravy

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

nejsou nástrojem k umožnění těžební činnosti či novému uspořádání vlastnických práv k pozemkům za tímto účelem. K tomu slouží jiné právní instituty (např. vyvlastnění dle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě; pakliže by využití obecního pozemku k těžbě štěrkopísku skutečně bylo ve veřejném zájmu). I kdyby tedy soud připustil, že návrh pozemkových úprav musí zohledňovat i veřejný zájem na těžbě štěrkopísku, současně neplatí, že by jej musel aktivně prosazovat, tedy že by musel měnit uspořádání pozemků a vlastnická práva tak, aby byla umožněna těžba. Již z tohoto důvodu není tento okruh žalobních námitek důvodný.

43. Soud pro úplnost poznamenává, že žalobkyně ani netvrdí, že by se na ložisko štěrkopísku vztahoval § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách, který umožňuje zahrnutí pozemků určených pro těžbu *vyhrazených* nerostů na základě *stanoveného dobývacího prostoru* do pozemkových úprav toliko se souhlasem jejich vlastníků a příslušného správního orgánu. Naopak připouští, že jejich záměr se týká pouhého nevyhrazeného ložiska štěrkopísku, a že se pro jeho těžbu ani nestanoví dobývací prostor. Žalobkyně nenamítají ani porušení žádného jiného konkrétního zákonného ustanovení. Žalovaný přitom poukázal na to, že příslušný obvodní báňský úřad, který by o případné těžbě štěrkopísku rozhodoval, ani příslušný stavební úřad, který by povoloval změnu využití území, neměly proti plánu společných zařízení žádné námitky (viz str. 21 napadeného rozhodnutí). Ani to žalobkyně nezpochybňují.
44. Nelze nadto ani pominout, že žalobkyně pouze zcela obecně tvrdí, že těžba štěrkopísku je ve veřejném zájmu (s odkazem na různé obecné dokumenty jako je Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů a předkládací zpráva Ministerstva průmyslu a obchodu k návrhu nařízení vlády o stanovení některých ložisek štěrkopísku ložisky strategického významu či judikaturu) – nikterak ovšem nekonkretizují, proč tomu tak má být v případě tohoto konkrétního ložiska (a na soudu není, aby to za žalobkyně domýšlel). Pozemkové úpravy jsou přitom (také) ve veřejném zájmu (§ 2 zákona o pozemkových úpravách) a na rozdíl od žalobkyň žalovaný i poukázal na konkrétní skutečnosti, které vedou k jeho naplnění (viz str. 19 a 20 napadeného rozhodnutí). I kdyby tedy návrh pozemkových úprav oproti předchozímu stavu ztěžoval využití ložiska štěrkopísku (čemuž tak ale není), stále by nebylo zřejmé, proč by měl (údajný) veřejný zájem na jeho těžbě převážet nad veřejným zájmem na pozemkových úpravách v tomto konkrétním případě. Soud navíc podotýká, že závěry o obecném veřejném zájmu na využívání „nerostného bohatství“ vyřčené v žalobkyněmi citovaném rozsudku NSS č. j. 7 As 75/2022 – 52 (viz bod 23) se týkaly právě jen nerostného bohatství ve smyslu § 5 odst. 1 horního zákona, tj. jen ložisek vyhrazených nerostů, mezi které štěrkopísek nepatří (viz výčet v § 3 odst. 1 horního zákona). Žalobkyně ani netvrdí, že by u tohoto konkrétního ložiska bylo dle přechodného ustanovení čl. II bodu 1 zákona č. 541/1991 Sb. alespoň rozhodnuto, že by bylo vhodné pro potřeby a rozvoj národního hospodářství, a zůstalo by tak výhradním ložiskem (viz rozsudek NSS č. j. 3 As 25/2022 – 34; tento rozsudek, rozsudek č. j. 7 As 75/2022 – 52, jakož i rozsudek Městského soudu v Praze citovaný žalobkyní shodně vychází z právní věty k rozsudku NSS ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008 – 138, č. 2254/2011 Sb. NSS, která se taktéž vztahuje jen k nerostnému bohatství a výhradním ložiskům – neplatí z ní tedy obecný veřejný zájem na využití štěrkopísku).
45. K závěrečné námitce, že interakční prvek nemá smysl i z důvodu, že by vedl přes budoucí pískovnu a skrz vodní plochu (po rekultivaci), lze dodat, že je v tuto chvíli pouhou spekulací. Jak správně poukázal žalovaný na str. 21 napadeného rozhodnutí, plán společných zařízení Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

vychází z aktuálních podkladů (včetně aktuálního územního plánu) a rozboru současného stavu (viz § 5 a § 15 odst. 2 vyhlášky č. 13/2014 Sb.), tedy ze zemědělského využití pozemků žalobkyně a) v okolí obecního pozemku [viz i koordinační výkres územního plánu Ovčáry, který samy žalobkyně citují a který předpokládá, že pozemky žalobkyně a) budou mít zemědělské využití]. Samy žalobkyně tvrdí, že získaly pouze závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru dle § 10 (nyní § 9a) zákona o posuzování vlivů a že pro samotnou těžbu je ještě potřeba územní rozhodnutí a povolení činnosti prováděné hornickým způsobem. Nebylo tedy namístě, aby správní orgány spekulovaly nad tím, jaké by teoreticky mohlo být využití pozemků žalobkyně a) v budoucnu. To ještě není jisté.

Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
47. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, které byly z procesního hlediska ve věci neúspěšné, nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. února 2026

Lenka Oulíková v.r.
předsedkyně senátu